

КАФЕДРА ПОЛІТОЛОГІЇ, СОЦІОЛОГІЇ І КУЛЬТУРОЛОГІЇ

«МАС-МЕДІА ТА ПОЛІТИКА: СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ»

навчальна дисципліна вільного вибору
здобувачів наукового ступеню доктора філософії
(спеціальність 052 «Політологія»)

1 курс

Викладач:

Радіонова Ірина Олександрівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри політології, соціології і культурології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди.

МЕТА КУРСУ:

формування у аспірантів уявлення про функціонування політичних комунікацій, основних підходів до аналізу відносин між політикою і ЗМІ, визначення ролі, місця та впливу мас-медіа на перебіг політичного процесу.

ЗАВДАННЯ КУРСУ:

формування у аспірантів певного рівня політологічного мислення; визначення теоретичних засад, основних етапів становлення, розвитку і функціонування ЗМІ; визначення особливостей взаємодії медіа і політичної системи; місце і роль мас-медіа в політичному процесі.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Мас-медіа у полі політики

Тема 1.1. Виникнення і розвиток засобів масової інформації

Виникнення і розвиток основних засобів масової інформації. ЗМІ як соціальний інститут. Визначення поняття «засоби масової інформації» (ЗМІ). Класифікація ЗМІ. Функції ЗМІ (інформаційна, комунікаційна, ідеологічна, просвітницька і т.д.). Сучасні визначення ЗМІ.

Тема 1.2. Місце і роль ЗМІ у політиці та суспільстві

Місце ЗМІ в політичній системі суспільства. Політичні функції ЗМІ. Сприйняття масової інформації. Проблеми в діяльності ЗМІ в сучасному світі. Роль держави і ЗМІ в умовах тоталітарного, авторитарного, демократичного, постдемократичного режимів. Взаємовідносини ЗМІ і владних структур. Формування порядку денного.

Тема 1.3. Роль ЗМІ у здійсненні політичних комунікацій

Преса як канал політичної комунікації. Домінування друкованих видань, преси у формуванні суспільної думки. Радіо як канал політичної комунікації. Телебачення як канал політичної комунікації. Інтернет-комунікації та соціальні медіа. Новітні електронні ЗМІ.

Тема 1.4. Технології впливу ЗМІ на політичний процес

Структура політичних технологій. Можливості політичного впливу ЗМІ. Підстави для політичного маніпулювання. Політична пропаганда, політичний PR, політична реклама, політична агітація, політична журналістика. Організація пропагандистських кампаній. Політична реклама та «Паблік рилейшнз» в системі ідеологічного впливу. ЗМІ і сучасні технології інформаційного впливу на аудиторію. Маніпулятивний потенціал ЗМІ.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 2. Моніторинг мас-медійної інформації

Тема 2.1. ЗМІ як інструмент політичної боротьби.

Структура ЗМІ. Провладні, опозиційні і незалежні ЗМІ в сучасній Україні. ЗМІ в "інформаційних війнах" політичного характеру. Свобода слова, доступ до інформації, політичний плюралізм, об'єктивність, контролююча функція як важливі характеристики ЗМІ в умовах демократії і їх стан їх втілення в процесі функціонування українських ЗМІ.

Тема 2.2. ЗМІ у виборчому процесі.

Значення виборів в політичній системі. Прозорість і конкурентність виборів. Принципи та види виборів. Основні стандарти висвітлення виборів у західних країнах. Правові засади висвітлення виборів в Україні. Роль ЗМІ у виборчому процесі. Правові засади діяльності ЗМІ під час виборчої кампанії. Загальні засади участі ЗМІ в передвиборній агітації. Надання ефірного часу на радіо і телебаченні та друкованих площ. Інформаційні технології у виборчих кампаніях. Порядок використання електронних ЗМІ.

Тема 2.3. Новітні тенденції розвитку мас-медіа.

Регіоналізація ЗМІ у сучасному політичному процесі. Розвиток демократичного контролю з боку суспільства над ЗМІ. Роль медіа у вирішенні глобальних проблем сучасності. Зв'язок ЗМІ із масовими протестними рухами, тероризмом. Боротьба за володіння інформаційним простором або за можливість блокування доступу до нього.

Тема 2.4. Мас-медіа в інформаційному суспільстві.

Інтернет як канал політичної комунікації. Взаємозв'язок політики та Інтернету. Інтернет-видання та соціальні мережі як перспективний і водночас суперечливий вид сучасних медіа-технологій.

Електронна демократія як форма політичної комунікації в інформаційному суспільстві. Електронний уряд та електронне урядування. Розмежування понять е-управління та е-демократії та їхні базові інструменти. Політична участь громадян за умов е-демократії.